

Hrvatsko fizikalno društvo

Bijenička 32, 10000 Zagreb
tel.: (01) 4833 891, fax: (01) 468 3535
web: <http://www.hfd.hr>, e-mail: hfd@hfd.hr

Croatian Physical Society

Bijenička 32, 10000 Zagreb, Croatia
tel.: +385 1 4833891, fax: +385 1 468 3535
web: <http://www.hfd.hr>, e-mail: hfd@hfd.hr

Sedam predizbornih pitanja o znanosti i obrazovanju

Hrvatsko fizikalno društvo (HFD) sastavilo je sedam pitanja o znanosti i obrazovanju koje šalje političkim strankama koje sudjeluju na parlamentarnim izborima 2020 godine. Nastavak je to ankete pokrenute od strane HFD-a za prethodne izbore 2016. godine [1]. Svi odgovori bit će objavljeni na mrežnim stranicama HFD-a redom kako će pristizati.

- 1) Ulaganja u znanstvena istraživanja i razvoj vraćaju se kroz značajan rast proizvodnje [2], kao i višestruki rast BDP-a u odnosu na uložena sredstva [3]. Standard prosječnog ulaganja u znanost u EU(27)28 je već dulji niz godina iznad 2 posto BDP-a, s ciljem daljnjeg rasta tih ulaganja na 3 posto [4]. U Republici Hrvatskoj prema Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije odnosno Strateškom planu za razdoblje 2020.-2022. zacrtano očekivanje od 1.4% [5]. Usprkos tim očekivanjima, daleko ispod EU prosjeka, ulaganje u istraživanja i razvoj u posljednjem desetljeću je manje od 0.9 posto našeg BDP-a, a niti porast kroz ESI fondove ne omogućuje da se pređe granica od 1 posto. Koliko ulaganje u postotku našeg BDP-a bi bilo primjereno za našu zemlju tijekom sljedeće četiri godine? Koje konkretne mjere ćete poduzeti kako bi taj postotak do kraja mandata došao blizu tih iznosa, te gdje ćete i kako pronaći potrebna dodatna sredstva?
- 2) Da bi znanstvena istraživanja potakla ekonomski rast, važno je da postoji uspješna suradnja između znanosti i gospodarstva. Je li postojeća suradnja dovoljno kvalitetna, koji su danas glavni izazovi u toj suradnji, te na koji načine ćete postići da se ona dodatno unaprijedi?
- 3) Tijelo koje igra ključnu ulogu u financiranju znanosti kroz domaće izvore financiranja je Hrvatska zaklada za znanost te u manjoj mjeri Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Što smatrate da su ključni kriteriji za dodjelu domaćih sredstava našim znanstvenicima? Dodatno, držite li da je potrebno, te ako da, kako konkretno planirate poboljšati nadzor nad kvalitetom, učinkovitošću, profesionalnošću i etičkom postupanju tih tijela?
- 4) Koje su, po vašem mišljenju, dvije najvažnije pozitivne stvari, a koje dvije najozbiljnije negativnosti u našem sustavu znanosti, te kojim mjerama i kojom dinamikom ćete ove pozitivne dodatno poticati, a negativne suzbijati?
- 5) Osim znanosti, segment koji nas izuzetno zanima je obrazovanje, i to od predškolskog do visokog obrazovanja. Za početak, smatrate li da su položaj i ugled u društvu naših učitelja i nastavnika na primjerenoj razini, te ako nisu, što ćete poduzeti da se ta situacija poboljša?
- 6) Prema recentnim PISA testiranjima provedenim 2012., 2015. i 2018. godine, naši učenici su u svim kategorijama ispod prosjeka među zemljama koje su sudjelovale, s tendencijom stagnacije i pada rezultata [6]. Što su uzroci za takve rezultat te koje mjere ćete poduzeti da na idućim PISA testiranjima od 2021. godine nadalje naši učenici ostvare bolje rezultate?
- 7) Ima li u svakom od segmenata vertikale obrazovanja (osnovnim školama, srednjim školama i fakultetima) premalo ili previše zaposlenih (molimo da obrazložite odgovore) te hoće li cilj vaših poteza ili reformi u konačnici biti smanjivanje ulaganja u obrazovanje ili povećanje njegove kvalitete?

Hrvatsko fizikalno društvo

Bijenička 32, 10000 Zagreb
tel.: (01) 4833 891, fax: (01) 468 3535
web: <http://www.hfd.hr>, e-mail: hfd@hfd.hr

Croatian Physical Society

Bijenicka 32, 10000 Zagreb, Croatia
tel.: +385 1 4833891, fax: +385 1 468 3535
web: <http://www.hfd.hr>, e-mail: hfd@hfd.hr

Ako u programima stranaka postoje neki dijelovi vezani za znanost i obrazovanje koji su izuzetno važni, a nisu bili pokriveni ovim pitanjima, pozivamo stranke da ih svakako iznesu i mi ćemo ih objaviti zajedno s ostalim odgovorima.

Unaprijed zahvaljujemo na odgovorima,

Marko Kralj

Predsjednik Hrvatskog fizikalnog društva (HFD) u ime Upravnog odbora HFD-a

Reference

- [1] Poveznica na pitanja 2016. godine: <http://www.hfd.hr/pitanjaIzbori2016.html>
- [2] From 1948-2007, 58% of growth in manufacturing output is attributable to R&D. C. Hulten, "Growth Accounting" Handbook of the Economics of Innovation, vol. 2, pp. 987-1031 (2010).
- [3] For every 1/2 % of GDP investment in R&D, a nation's GDP increases by 9.5%. T. Bayoumia, D.T. Coe, and E. Helpman, "R&D spillovers and global growth" Journal of International Economics, vol. 47, pp. 399-498 (1999).
- [4] Eurostat podaci za GERD - Gross domestic expenditure on R&D:
https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=t2020_20
- [5] Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2014): <https://vlada.gov.hr/strategija-obrazovanja-znanosti-i-tehnologije-nove-boje-znanja/151> ; Strateški plan MZO: <https://mzo.gov.hr/pristup-informacijama/strategija-planovi-i-izvjesca/strateski-plan/184>
- [5] Croatia, Student performance PISA tests: <http://www.oecd.org/pisa/>